

Özet

İslam Devleti'nin (İŞİD'in) Irak ve Suriye'deki yayılması, korkunç aleni ihlallerin ön plana çıktığı bir süreç olarak yaşandı. Söz konusu grubun faili olduğu yaygın zorla alıkoyma ve insan kaçırma vakaları da eşit ölçüde vahim olmakla birlikte, genel olarak gözlerden kaçan uygulamalar arasındaydı. Evlerinden, arabalarından kaçırılan ve kontrol noktalarında derdest edilen binlerce insan, daha sonra kayıplara karıştı. Kayıp kişilerin tam sayısı henüz belirlenmemiş olsa da Suriye İnsan Hakları Ağı, İŞİD tarafından zorla alıkonulmuş ve akıbetleri bilinmeyen 8 bin 143'ten fazla kişiye ait vakayı raporladı.

Bu raporda, İŞİD tarafından zorla alıkonulan kişi veya gruplara ait 27 vaka vurgulanıyor. Söz konusu kişi veya grupların tamamından son olarak İŞİD askeri yenilgiye uğratılmadan evvel bu grubun gözetimi altındalarken haber alınmış. Raporda, aktivistlerin, insani yardım çalışanlarının, gazetecilerin, hükümet yanlısı ve karşıtı farklı gruplardan, İŞİD karşıtı savaşımların ve İŞİD'in kontrolü altında yaşayan bölge ahalisinden insanların nasıl kaçırıldıkları ve kaybedildikleri belgeleniyor. Bazı vakalarda aile üyeleri, yakınlarının İŞİD tarafından alındığını görmüşler, diğer vakalarda ise eski mahkumlar, kayıp kişileri İŞİD nezarethanelerinde gördüklerini söylüyorlar.

Yapılan görüşmeler farklı saiklerin bulunduğunu ortaya koyuyor. İŞİD, yayılmasına engel olarak gördüğü grupları veya yönetimine karşı çıkanları hedef almış. 2013 yılında, İŞİD Rakka'yı ele geçirmek üzereyken bu şehirde kaybolan aktivistler, bunun en bariz örneklerinden. Söz konusu aktivistlerin kaçırılmaları ve zorla kaybedilmeleri korku ve kafa karışıklığı yarattığı gibi, ses çıkartan yerel muhalifleri bertaraf ederek, İŞİD'e direnmeyi aklından geçirenler için de bir emsal oluşturmuş. İŞİD, ayrıca, gazetecileri ve halifeliğin uygulamalarını dış dünyada eleştirebileceğini düşündüğü hemen herkesi de hedef almış.

İŞİD görevlileriyle temas kurarak veya İŞİD nezarethanelerine giderek yakınları hakkında bilgi almaya çalışan aile üyeleri ise sorularına nadiren yanıt alabilmişler veya daha da kötüsü, kendileri de zorla alıkonulmuşlar.

Başka vakalarda, İŞİD, İŞİD'e Karşı Amerika'nın Öncülüğündeki Koalisyon (Amerika'nın Öncülüğündeki Koalisyon), Suriye hükümeti ve Kürtlerin öncülük ettiği gruplar için casusluk yapmakla veya bu gruplar adına çalışmakla suçladığı kişileri hedef almış ki, söz konusu gruplar arasında Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetiminde (KSÖ) çoğunluğu oluşturan Demokratik Birlik Partisi (PYD), Kuzeydoğu Suriye'deki Kürtlerin öncülüğündeki yerel yetkililerin sivil teşekkülü olan Suriye Demokratik Konseyi (SDK) ve KSÖ'nün

öncülüğündeki yerel güçlerin bir koalisyonu olarak teşekkül etmiş, SDK'nin silahlı kanadı olan ve daha önce IŞİD'in kontrolünde olan bölgelerin yönetiminin sorumluluğunu taşıyan Suriye Demokratik Güçleri (SDG) bulunuyor.

Birçok mağdur, IŞİD'in askeri hareketleri sırasında, özellikle de söz konusu grubun kontrolü altındaki bölgeleri önemli ölçüde artırdığı 2014 yılında kayıplara karışmış. IŞİD, Suriye hükümetinin Rakka yakınlarındaki askeri üslerinden yüzlerce askeri, Kobani yakınlarındaki köylerden yüzlerce Kürt erkeği ve söz konusu gruba karşı ayaklanan Şuaytat aşiretinden erkekleri zorla alıkoymuş.

IŞİD tarafından alınan insanların çoğunluğunu erkekler oluştursa da İnsan Hakları İzleme Örgütü aralarında yerel aktivistlerin de bulunduğu çok sayıda kadının kaybedilişini de belgeledi.

Suriyeli olmayan çok sayıda kişi de IŞİD tarafından zorla kaybedilmiş olsa da bu rapor kaybolan Suriyelilere odaklanarak, belirsizliğin ve cevap bulamamanın ailelerde yarattığı ıstırapın milli, siyasi veya etnik aidiyetleri aşan, ülke çapında bir sorun olduğu gerçeğini vurgulamayı hedefliyor.

IŞİD zorla alıkoymuş veya kaçırdığı kişilere ne yapmış? Bazı vakalarda IŞİD, bu kişilerin, üyeleri tarafından yargısız olarak infaz edilmişlerini filme almış. Bazı vakalarda IŞİD'in nezarethane olarak kullandığı yapılar ya Amerika'nın öncülüğündeki uluslararası koalisyon güçleri ya da Suriye-Rusya askeri ittifakı tarafından bombalanmış ve çıkan karmaşadan yararlanarak kaçabilen birkaç kişi dışındaki herkes ölmüş. IŞİD'in elindeyken kaybolan binlerce kişinin ise nerede oldukları ve akıbetleri bilinmiyor.

Kayıp kişilerin İnsan Hakları İzleme Örgütü ile konuşan aileleri, IŞİD'in bölgesel olarak yenilgiye uğratılmasının ardından, yakınlarının akıbeti ile ilgili olarak çabucak bilgi alabileceklerini umduklarını söylediler. Ne var ki bir dizi gecikme ve bariz siyasal iradesizlik nedeniyle yollarına önemli engeller çıkarmış.

2019 Ekim'inde Türkiye'nin ve onun desteklediği Suriyeli devlet dışı silahlı grupların Kürtlerin kontrolündeki Kuzeydoğu Suriye'ye bir askeri hareket başlatmaları meseleyi daha da karmaşıklaştırdı. Söz konusu hareketin amacının, Türkiye - Suriye sınırını, Türkiye'nin terörist olarak gördüğü Kürt unsurlardan temizlemek olduğu anlaşılıyordu. Harekat, ABD yönetiminin, birliklerini geri çekme kararı vermesi ve bu kararın Türkiye'nin silahlı saldırıları başlatması için bir yeşil ışık olarak işlevselleşmesi üzerine başlatıldı. Harekat,

çok sayıda insanın yerlerinden edilmesine yol açtığı gibi, sahada fiili kontrol tesis etmiş yetkililerin de değişmesine neden oldu.

13 Ekim’de SDK ile Suriye hükümeti, Rusya’nın aracılığında Suriye hükümetine bağlı güçlerin daha önce SDG tarafından kontrol edilen bölgelere girmesine izin vererek, bu güçlerin Türkiye’nin istilasına karşı SDG’yi desteklemelerini öngören bir mutabakata vardılar. Bu sırada Türkiye ve Türkiye’nin desteklediği fraksiyonlar da daha önce KSÖ tarafından kontrol edilen sınır bölgesinin Resulayn ve Tel Abyad arasındaki kısmını ele geçirmeyi başarmışlardı. Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Rusya Başkanı Putin arasında 22 Ekim günü yapılan anlaşma, Türkiye’nin bu bölgeleri elinde tutmasına izin vererek, Kürtlerin öncülüğündeki güçlerin geri çekilmesini gerekli kıldı. Söz konusu anlaşmayla, Suriye hükümetinin diğer tüm bölgelerdeki varlığı da pekişmiş oldu.

Bu satırlar yazıldığı sırada eskiden IŞİD’in kontrolünde olan bölgelerde Suriye Hükümeti’nin, Türkiye’nin, KSÖ’nün ve Amerika’nın öncülüğündeki koalisyonun ne ölçüde kontrol tesis etmiş oldukları belirsizliğini koruyordu. Bu durum ailelerin kimi muhatap almaları gerektiğini tespit etme çabalarını daha da güçleştirdiği gibi, kayıp kişilerin bulunması çabalarındaki belirsizliği de artırıyor.

Bu bölgeleri hali hazırda kontrol edenler kim olurlarsa olsunlar, bu gelişmeler, yetkililerin, IŞİD’in elindeyken kaybolan kişilerin akıbetlerini öğrenmek amacıyla eldeki ipuçlarını değerlendirmek için harekete geçmekte ne kadar acele etmeleri gerektiğinin altını çiziyor.

Sahadaki yetkililer bu meseleyi ele almak için gösterilen sınırlı yerel çabaları koordine etmek veya sistematikleştirmek yönünde şu ana dek herhangi bir adım atmış değiller. Kobani’de yerel Kürt konseyi kayıp kişilerle ilgili bir komite oluşturdu, Rakka’da ise vilayetin Sivil Konseyi meseleyi araştırmanın, istihbarat servislerinin sorumluluğunda olduğunu söyledi. Kendi ülkesinde yerinden edilmiş insanlar için kurulan kamplarda yaşayan çok sayıda aile, Asayiş adıyla bilinen Kürt güvenlik ve istihbarat servisiyle temas kurmuş olsalar da Asayiş onları ne başka yetkililere yönlendirdi ne de söz konusu ailelerin getirdikleri vakalarla ilgili bilgileri derlemek ve kayıt altına almak için herhangi bir adım attı. Kayıp kişilere ait vakaları kayıt altına alacak ve bir bilgi ortaya çıktığında bunun izini sürececek bir sistemin, teşekkülün veya odak noktasının olmaması, aileleri yetkili makamlardaki kişilerle, yerel hastanelerle ve toplu mezarları açan ilk müdahale çalışanları ile kişisel temas kurmak veya gayri resmi muhataplara başvurmak zorunda bırakıyor. Birçok vakada, SDG ya da Asayiş ailelerin bilgi taleplerine hiç yanıt vermemişler. Bazı vakalarda ise verdikleri çelişkili veya muğlak yanıtlar, ailelerin uğradığı hüsrana artırmış. İnsan Hakları İzleme Örgütü’nün görüştüğü kişiler, erişebildikleri bilgi kaynaklarının,

gözetim altındayken yakınlarını gören eski mahkumlardan veya teyide muhtaç yerel haberlerden veya dedikodulardan ibaret olduğunu söylediler.

Daha önce IŞİD'in kontrolünde olan bölgelerde içinde binlerce cenazenin bulunduğu 20'den fazla toplu mezar keşfedildi. Başta Rakka olmak üzere bazı bölgelerde yerel ekipler toplu mezarları açmaya başladılar ancak bu çabalara verilen destek ve ayrılan kaynaklar çok yetersiz. Mezar sahaları, uluslararası en iyi uygulama standartlarına uygun bir şekilde korunmadıkları için ailelerin yakınlarını teşhis etme şanslarına zarar veriyor. İnsan Hakları İzleme Örgütü, toplu mezarların açılmasından ve cenazelerin çıkartılmasından sorumlu olan Rakka'daki ilk müdahale ekibinin üyeleriyle 2018 ve 2019 yıllarında görüştü. İnsan Hakları İzleme Örgütü, ayrıca bu grubun Rakka kentindeki El Reşid oyun alanındaki bir toplu mezarı açarken takip ettiği protokolü de izledi. Ekip üyeleri sorumluluk bilinciyle, özenli ve dikkatli bir şekilde çalışıyordu, ancak kullandıkları ilkel yöntemler ve standartlaştırılmamış prosedürler, kayıp kişilerin kimliklerinin tespit edilmesinde çok yararlı olabilecek bilgilerin kayıpla sonuçlanabilecek riskler içeriyordu. Suriye hükümeti de binlerce IŞİD üyesini tutuklamış ve kontrolündeki bölgelerde toplu mezarlar keşfetmişti, ne var ki ailelerin yakınlarını bulmak için gösterdiği çabalar, Suriye Hükümetine bağlı güçlerin kontrolündeki bölgelerde de aynı şekilde sonuçsuz kaldı. Yetkililerden yanıt bekleyenler arasında, Suriye Ordusu'nun yüzlerce askerinin aileleri de bulunuyor.

Aile üyeleri, dedikoduların izini nafile bir şekilde sürmenin, kuşkulu araçlar tarafından ücret karşılığında bilgi vaat edilmesinin ve bir ipucu bulmak umuduyla eskiden nezarethane olarak kullanılan merkezleri ziyaret etmenin yarattığı ıstırapı anlattılar. Suriyeli yetkililerle muhatap olanlarsa IŞİD'in tüm mahkumları öldürdüğüne ilişkin spekülasyonlar veya hiçbir bilgilerinin olmadığına ilişkin kestirme yanıtlar dışında, tek bir bilgi alamadıklarından bahsettiler. Aileler, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne yakınlarının öldürülmüş olmaları halinde dahi onları usulünce defnetmek ve böylece yaslarını tutmak istediklerini belirttiler.

Amerika öncülüğündeki koalisyon da kayıp kişiler meselesini ele alarak, öncelik haline getirmek konusunda başarısız oldu. ABD toplu mezarların açılması için sağladıkları fonu artırmış ve IŞİD tarafından kaçırılmış beş tanınmış Suriyeli dini şahsiyetin akıbetlerine ilişkin bilgi verecek olanlara ödül vaat etmiş olsa da koalisyon güçleri ve diğer üye devletler yakınlarının akıbetlerini öğrenmek isteyen aileleri desteklemek için çok az kaynak ayırdılar. Amerika'nın öncülüğündeki koalisyon ve SDG, aralarında yetkili pozisyonda olan, dolayısıyla aranan yanıtları bilebilecek konumdaki kişilerin de bulunduğu binlerce IŞİD şüphelisini ve bunların ailelerini tutukladılar, ancak bu bilgileri öğrenmiş olsalar bile, mağdur aileleri ile paylaşmadılar.

Bundan Sonraki Yol Haritası

Kuzeydoğu Suriye’de fiili kontrol tesis etmiş yetkilileri, yerel sivil konseyler ve güvenlik güçleriyle birlikte, IŞİD yönetimi altındayken kaybolan insanlar hakkında kendi kontrol bölgelerinde bilgi toplamakla görevlendirilmiş, bölgesel ve yerel şubeleri olan sivil bir teşekkül oluşturmalılar. Bu mekanizma, bilgi güncellemelerini mümkün kılmak amacıyla, ailelerin iletişim bilgileri başta olmak üzere, kaybolanlara ilişkin bir veri tabanı oluşturmalı ve bütün bölgede toplu mezarların korunmasından ve açılmasından sorumlu olan birimlerle birlikte, eski IŞİD üyelerinin sorgulanmasından sorumlu istihbarat yetkilileri ve bilgi ve kanıta erişimi olan birimlerle koordinasyon sağlamalıdır. Bu teşekkülün odaklandığı özel meselelerden biri de kayıp kişilerin Suriye içindeki ve dışındaki ailelerine ulaşmak olmalıdır. Kayıp kişilerin kaydının kapsamlı bir şekilde tutulmasını mümkün kılmak amacıyla, bu birim, diğer kontrol bölgelerindeki benzer birimlerle koordinasyon sağlamalı ve istihbarat paylaşımında bulunmalıdır. Böyle bir mekanizmanın veya teşekkülün bulunduğu yerlerde, söz konusu teşekkül, çalışmalarını kapsamlı bir şekilde yürütebilmesi için, yerel yetkililer tarafından desteklenmelidir.

Suriye ihtilafının öne çıkan özelliklerinden biri, binlerce insanın, çatışmaların tüm taraflarınca, uzun süreli keyfi özgürlük tahditlerine ve zorla kaybedilmelere maruz bırakılması oldu. Bu kayıp vakalarının önemli bir çoğunluğunun mesuliyeti Suriye Başkanı Beşar Esad hükümetine ait. Hükümet tarafından alıkonulan kişilerden çoğu zorla kaybedildiler ve hükümet ailelere, yakınlarının akıbetlerinin ne olduğuna veya cenazelerinin nerede bulunduğuna ilişkin bilgi vermeyi reddetti. Hükümet kaybettiği bölgelerin önemli bir kısmının kontrolünü yeniden ele geçirmiş olsa da bu ihlaller halen sürüyorlar. Ceyş el İslam ve Hayat Tahrir el Şam başta olmak üzere silahlı gruplar da çok sayıda sivili ve savaştığı kaçırarak zorla alıkoymuşlar. Yetkililer de mümkün olduğunda, silahlı grupların elindeyken kaybedilen kişilerin akıbetlerini öğrenmek için benzer bir çaba göstermelidirler.

Kişilerin özgürlüklerini keyfi olarak tahdit etme, onları zorla kaybetme ve yargısız infaz etme gibi uygulamalar sadece IŞİD’e özgü olmamakla birlikte, söz konusu grup, bu fiilleri insanlığa karşı suç sayılabilecek boyutlarda işledi. IŞİD’in kontrol ettiği bölgeleri kaybetmiş olması, Suriye’deki yetkililere hem bu grubun üyelerinden işledikleri suçların hesabını sormaları hem de ailelerin, yakınlarının akıbetleri ile ilgili sorularına yanıt verebilmeleri için bir fırsat sunuyor.

Öneriler

IŞİD'in gücünün zirvesinde olduğu 2014 ila 2016/17 yılları arasında kontrol ettiği bölgelerin genişliğini ve Kuzeydoğu Suriye'deki bölgelerin kontrolünün akışkanlığını göz önüne alan İnsan Hakları İzleme Örgütü, bu önerilerini, Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi, bu yönetimle ilişkili SDG, Suriye Hükümeti ve Türkiye ile Türkiye'nin desteklediği silahlı gruplar başta olmak üzere, Suriye'nin IŞİD'in insan kaçırmış olduğu bölgelerini kontrol eden tüm fiili yetkililerin dikkatine sunuyor.

Bu aktörlerin hepsinin, insanların özgürlüklerini keyfi olarak tahdit etmek ve insanları zorla kaybetmek, zorla alıkoydukları kişileri işkence ve kötü muameleye maruz bırakmak ve/veya uluslararası yetkililerle iş birliği yapmamak veya bu tür ihlallerin faillerinden hesap sormamak gibi ağır hak ihlallerini bizzat yapmış olduklarını endişeyle not ediyoruz. İnsan Hakları İzleme Örgütü, daha önce söz konusu yetkililerin bu ihlalleri ele almak için atmaları gereken adımlara ilişkin ayrıntılı önerilerde bulunmuştu. Bu nedenle, aşağıda özel olarak IŞİD tarafından kaçırılanlar ve aileleri ile ilgili önerilerimizi sıralıyor ve bu önerilerimizin IŞİD ile bağlantılı ihlaller bağlamında uygulanmasının, başka aktörlerin ihlallerinin telafi edilmesi için de yol haritası sunan bir model oluşturabileceğini umuyoruz.

IŞİD tarafından kaybedilmiş/zorla alıkonulmuş kişilerin aileleri için her bir fiili yetkilinin atması gereken adımlar

- Her bir fiili yetkilinin kontrolündeki bölgelerde, IŞİD yönetimi altında kaybolan kişilerin vakalarını kayıt altına alacak ve kayıp kişilerle ilgili bilgi toplama faaliyetlerini Suriye'deki diğer yetkililerle koordine edecek merkezi bir birim veya münhasıran bu konuya odaklanacak bir ekip atayın. Bu merkezi teşekkül veya odak noktası, kendi kontrolü altındaki bölgelerde yaşayan topluluklara, ofislerinin ve temsilcilerinin telefon numaraları, eposta adresleri, web siteleri ve fiziksel adresleri gibi iletişim bilgilerini alenen iletmeli ve ilan etmelidir. Rakka kentindeki ilk müdahale ekibi gibi, bu tür teşekküllerin hali hazırda bulunduğu yerlerde, söz konusu teşekküllerin görevlerini yapmalarına imkan sağlayacak yeterli mali ve teknik desteğe kavuşmaları, yetkililer tarafından sağlanmalıdır;
- Gözetim altındaki tüm kişilerin ailelerine, bu kişilerin nerede olduklarına, hukuki durumlarına ve akıbetlerine ilişkin bilgi verin ve bu tür bilgi taleplerinde bulunmuş ancak kendilerine henüz bir cevap verilmemiş ailelere yanıt verin;

- Suriye'nin içindeki ve dışındaki ailelere ulaşarak, kayıp yakınları ile ilgili olarak kiminle, nasıl iletişime geçebileceklerini öğrenmelerini sağlayın; ve
- Gözetim altındaki IŞİD şüphelilerinden, IŞİD'in zorla alıkoyduğu ve kaçırdığı kişiler hakkında, işkence veya kötü muamele gibi hukuksuz sorgulama tekniklerine başvurmadan bilgi edinmeyi bir öncelik haline getirin.

Suriye'deki toplu mezarlarla ilgili olarak atılması gereken adımlar

- IŞİD şüphelilerinin, uluslararası standartlara uygun olarak yargılanması için gerekli kanıtların muhafaza edilmesi ve cenazelerin kimliklerinin teşhis edilmesi de dahil olmak üzere, toplu mezarları korumak için, bu iş için gerekli adli tıp uzmanlığını kullanarak acil adımlar atın; ve
- Yeni ulaşılan toplu mezarları muhafaza etmek ve kanıtları incelemek gibi konularda yerel ekiplere destek olmak amacıyla, uluslararası ceza mahkemelerinde çalışma deneyimi olanlar başta olmak üzere, bağımsız uluslararası adli tıp uzmanlarını davet edin.

Gözetim altındaki IŞİD şüphelilerini Angaje Etmek İçin atılması gereken adımlar

- Önceden IŞİD tarafından alıkonulmuş olup olmadıklarını tespit etmek amacıyla, mahkumları vakitlice incelemekten geçirin;
- Önceden IŞİD tarafından alıkonulmuş kişilerin ve gözetim altındaki diğer kişilerin kötü muameleye, işkenceye, ihlal ve tacizlere maruz kalmamalarını sağlayın. Gözetim altındaki kişilerin tutuldukları koşulların, Mandela Kuralları başta olmak üzere, uluslararası standartlarla uyumlu olmasını sağlayın.
- Birleşmiş Milletler Suriye Arap Cumhuriyeti'ni Araştırma Komisyonu ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) gibi bağımsız ve tarafsız izleme kuruluşlarının hapisanelere tam ve engelsiz olarak erişebilmelerine imkan sağlayın; ve
- Daha önce IŞİD tarafından zorla alıkonulmuş kişileri veya gözaltındaki diğer kişileri, gözetimleri altındaki kişilere işkence yaptıkları veya kötü muameleye maruz bıraktıkları bilinen ülkelere veya yetkililere sevk etmeyin.

İŞİD tarafından işlenen suçlarda adaletin sağlanması için atılması gereken adımlar

- İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün, eskiden İŞİD'in kontrolü altında olan bölgeleri kontrol eden fiili yetkililerin, adil ve usulüne uygun yargılama hakkı başta olmak üzere insan haklarının gözetilmesine ilişkin teminatlar sunabilecekleri konusundaki baki endişeleri sürmektedir. İnsan Hakları İzleme Örgütü, yargı sistemlerini uluslararası standartlarla ve daha önceki raporlarda dile getirilen önerilerle uyumlu kılmak için, sahadaki yetkililerin gerekli reformları yapmalarını ısrarla talep eder.
- İnsan Hakları İzleme Örgütü, fiili yetkilileri, BM Genel Meclisi'nin 71/248 sayılı kararıyla kurulmuş Suriye Hakkında Uluslararası, Tarafsız ve Bağımsız Mekanizma (IIIM) ve İŞİD üyeleri tarafından işlenen zorla kaybedilme suçu başta olmak üzere Suriye'de işlenen ağır suçları soruşturma ve kovuşturma yetkisine sahip diğer ulusal yargı yetkilileriyle tam bir iş birliği yapmaları için teşvik eder.

İŞİD'i Yenmek İçin Kurulmuş Küresel Koalisyon'a:

- Ağır suçlara ve insan hakları ihlallerine karışmamış yerel yetkililere, Kuzeydoğu Suriye'de kaybolanların akıbetlerinin araştırılmaları için mali, teknik ve kapasite artırıcı destek sağlayın;
- Söz konusu soruşturma ve belgelendirme için gerekli desteğin ve eğitimin insan haklarına saygılı ve ayrımcılık yapmayan bir çerçevede verilmesi için BM'i ve diğer uluslararası aktörleri teşvik edin;
- Koalisyon'un gözetimi altında tutulan İŞİD şüphelilerinden, İŞİD tarafından alıkonulmuş ve kaçırılmış kişilerle ilgili bilgi edinmeyi bir öncelik haline getirin;
- Gözetim altında tutulanlar arasında önceden İŞİD tarafından alıkonulmuş kişiler bulunup bulunmadığını tespit etmek amacıyla, vaktinde inceleme yapın; ve
- Koalisyon gözetimi altında tutulan hiç kimseyi, gözaltındaki kişilere işkence yaptığı veya kötü muamele gösterdiği bilinen ülkelere ve yetkililere sevk etmeyin.

Amerika Birleşik Devletleri'ne

- Savunma Bakanlığı ve Amerika'nın öncülüğündeki koalisyon, kayıp kişilerin akıbetlerinin belirlenmesinin İŞİD-sonrası stratejinin merkezi bir bileşeni olmasını sağlamalı ve bunu mümkün kılacak mali kaynakları ve personeli talep etmelidir;

- Amerika Dışışleri Bakanlığı, IŞİD sonrası stratejinin oluşturulmasında kayıp kişilerin akıbetlerini belirlenmesinin söz konusu stratejinin merkezi bir bileşeni olmasını sağlamalı ve bunu mümkün kılacak mali kaynakları ve personeli talep etmelidir. Dışışleri Bakanlığı toplu mezarların acilen açılması ve korunması amacıyla, sahadaki yerel ekiplerin kapasitelerini artıracak hibeler ve toplu mezarların açılması için acilen gerekli malzemelerin tedariki başta olmak üzere, Suriye sivil toplumuna mali destek sunmaya devam etmelidir; ve
- Kongre kayıp kişilerin akıbetlerinin belirlenmesinin IŞİD-sonrası stratejinin merkezi bir bileşeni olmasını sağlamalı ve IŞİD tarafından kaçırılan kişilerin akıbetlerinin belirlenmesinden sorumlu bir koordinatör atanmasını tedarik etmelidir. Bu kişinin IŞİD tarafından kaçırılan kişilerle ilgili bilgi toplamak amacıyla Dışışleri Bakanlığı, Savunma Bakanlığı ve Küresel Koalisyonla ilişkili olarak hareket etme ve topladığı bilgileri ailelere ve bu bilgileri öğrenmek isteyen diğer kişilere iletme yetkisi olmalıdır.

¹ Bu satırlar yazıldığı sırada bunlar Türkiye ve Türkiye'nin desteklediği fraksiyonlar, Kürtlerin öncülük ettiği özerk yönetim ve Suriye Demokratik Güçleri ile Suriye hükümetiydi. Rus askeri inzibatı da varlık gösteriyordu.